

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

INSTITUTA ZA STANDARDIZACIJU BOSNE I HERCEGOVNE ZA 2022. GODINU

Sarajevo, juli 2023. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	6
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	6
2.	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI	6
3.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	7
4.	PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)	8
5.	ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	9
6.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
7.	BUDŽET INSTITUTA ZA 2022. GODINU	11
8.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
8.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	11
8.2.	Pregled prihoda i primitaka	12
8.3.	Bilans stanja	12
9.	ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) OSOBA	12
9.1.	Ugovori o djelu	12
10.	JAVNE NABAVKE	13
10.1.	Nabavka usluga održavanja softvera	13
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	15
PRILOZI.....		15

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institut)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Instituta prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Instituta je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja Instituta za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Instituta za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Instituta u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara (tačka 5. Izvještaja);*
- *Institut je i u 2022. godini angažovao vanjske saradnike na osnovu ugovora o autorskom djelu na poslovima iz opisa sistematizovanih radnih mjesta (tačka 9.1. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Instituta je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su

regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Instituta, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 21.7.2023. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

II IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Instituta za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2022. godinu²
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu).

² Službeni glasnik BiH, broj: 42/22

3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

Ured za reviziju je u izvještaju o finansijskoj reviziji Instituta za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijske izvještaje i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pažnje na:

- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji koji nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara BiH;
- nedostatke vezane za provođenje procedura javnih nabavki, odnosno dosljednu primjenu Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.

U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog perioda čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom periodu.

Utvrđili smo da je Institut u 2022. godini, od ukupno pet prethodno datih preporuka, realizovao jednu preporuku, tri nije realizovao, dok jedna preporuka nije mogla biti ocijenjena u 2022. godini.

U narednoj tabeli (Tabela 1) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
1.	Institut je dužan preduzeti mjere iz svoje mjerodavnosti u cilju usaglašavanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji s Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.	Nisu preduzimane aktivnosti u 2022. godini na usaglašavanju pravilnika o unutrašnjoj organizaciji sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	
2.	Institut je u obavezi da okonča aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole te izvršava obaveze propisane aktima nadležnih institucija, a u skladu s važećim propisima.	Institut nije okončao aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.	
3.	Institut je dužan da zapošljavanje vrši u skladu sa Zakonom o radu u institucijama BiH, poštujući principe zakonitosti i transparentnosti.	Institut je u 2022. godini postupao u skladu sa odredbama Zakona o radu u institucijama BiH.	
4.	Institut angažovanje na osnovu ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu treba vršiti samo u izuzetnim slučajevima za konkretne poslove koji nisu redovni i sistematizovani.	Angažovanje osoba putem ugovora o autorskom djelu za poslove koji su sistematizovani i odgovaraju opisu poslova stalno zaposlenih u Institutu nastavljeno je i u 2022. godini.	

Tabela 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka

Br. prep.	Preporuke iz izvještaja za 2021. godinu	Ocjena realizacije u 2022. godini	Status
5.	Institut je dužan da za nabavke procijenjene vrijednosti do 6.000 KM provodi procedure izbora dobavljača u skladu s Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma, poštujući osnovne principe Zakona o javnim nabavkama.	S obzirom na to da je u 2022. godini usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, pri čemu se direktni sporazum smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije. Preporuka više nije relevantna.	II

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: realizovane preporuke, preporuke čija je realizacija u toku, nerealizovane preporuke, preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom periodu.

4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (REZIME)

Izvještajem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je pet preporuka. Svih pet preporuka je dato zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

U tabeli koja slijedi (Tabela 2) prikazani su podaci o datim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentovane po procesima u izvještaju.

Tabela 2. Preporuke za 2022. godinu

Br. prep.	Tačka izvještaja	Revidirani proces (naslov)	Predmet revizije		Status preporuke ³	
			Finansijski izvještaji	Usklađenost	Nova preporuka	Ponovljena preporuka
1.	5.	Organizacija i rukovođenje				
2.	6.	Sistem internih kontrola				
3.	6.	Sistem internih kontrola				
4.	9.1.	Ugovori o djelu				
5.	10.1.	Nabavka usluga održavanja softvera				

³ Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku.

5. ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Institut je osnovan 2004. godine kao samostalna državna upravna organizacija, a nadležan je da:

- U području standardizacije: predlaže strategiju standardizacije u Bosni i Hercegovini, priprema i izdaje bosanskohercegovačke standarde, zastupa i predstavlja Bosnu i Hercegovinu u međunarodnim i drugim međudržavnim organizacijama za standardizaciju, te obavlja poslove koji proizlaze iz međunarodnih sporazuma i članstva u tim organizacijama, učestvuje u pripremanju tehničkih propisa, razvija i uspostavlja informacijski sistem o standardima i drugim srodnim dokumentima, proglašava standarde BiH, organizuje i provodi specijalističko obrazovanje kadrova u području standardizacije, bavi se izdavačko-publicističkom djelatnošću iz područja standardizacije.
- U području ocjenjivanja usklađenosti: učestvuje u uspostavi i održavanju sistema certificiranja i homologizacije u skladu s evropskim modelom. Zastupa Bosnu i Hercegovinu u evropskim i međunarodnim organizacijama za ocjenjivanje usklađenosti do formiranja asocijacije ispitnih laboratorija i asocijacije kalibracionih laboratorija i organizuje obrazovanje iz područja ocjenjivanja usklađenosti.

Unutrašnja organizacija Instituta uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi direktor Instituta, uz saglasnost Vijeća ministara BiH. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji iz 2006. godine, u Institutu su predviđena 52 radna mjesta.

Institut još uvijek nije usaglasio vlastiti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH⁵. Naime, institucije Vijeća ministara BiH su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji sa navedenim odlukama. Iako je rok za usaglašavanje Pravilnika Instituta sa odlukama Vijeća ministara BiH davno istekao, Institut po ovom pitanju u 2022. godini, nije preduzimao konkretne aktivnosti.

PREPORUKA 1

Institut je dužan da preduzme sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti kako bi usaglasio Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji sa Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH.

Institutom rukovodi direktor koji ima zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje Vijeće ministara BiH, po prethodno pribavljenom mišljenju Agencije za državnu službu BiH. Mandat direktora i zamjenika direktora Instituta traje pet godina. Direktor Instituta mandat je istekao 30.5.2022. godine, a javni oglas za izbor novog direktora je objavljen 07.03.2023. godine.

⁴ Službeni glasnik BiH broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH broj 30/13,67/15 i 51/18

Zamjenik direktora imenovan je od strane Agencije za državnu službu BiH po službenoj dužnosti 23.12.2019. godine, nakon provedenog javnog konkursa.

U skladu sa Zakonom o standardizaciji BiH, u okviru Instituta djeluje Vijeće za standardizaciju BiH kao stručno savjetodavno tijelo koje usmjerava razvoj djelatnosti Instituta, a koje imenuje Vijeće ministara BiH. Vijeću za standardizaciju mandat je istekao 22.06.2021. godine te iako je Institut pripremio Prijedlog odluke o imenovanju članova Vijeća, isti još uvijek nisu imenovani.

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Institut je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Institut još uvijek nije u potpunosti uspostavio sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH⁶, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Ranije su utvrđeni poslovni procesi i mape poslovnih procesa te dijagrami toka po organizacionim jedinicama, a u 2022. godini su procijenjeni rizici za poslovne procese.

Nisu utvrđene kontrole koje umanjuju rizike niti je uspostavljen registar rizika. Također, nije uspostavljen sistem izvještavanja rukovodioca institucije o najznačajnijim rizicima te nisu definisane obaveze rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Godišnji izvještaj o finansijskom upravljanju i kontroli za 2022. godinu je sačinjen i dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva finansija i trezora BiH.

PREPORUKA 2

Institut je dužan da okonča aktivnosti na uspostavljanju sveobuhvatnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Funkcionisanje sistema internih kontrola

Ocjena sistema internih kontrola je zasnovana na procesima koji su revidirani u okviru revizije finansijskih izvještaja i revizije usklađenosti. Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcionisanju internih kontrola u Institutu koje se odnose na korištenje službenih vozila. Na putnim nalogima za službena vozila konstatovali smo svakodnevne relacije prikazane kao „loko vožnja“ koje su iznosile i do 150 kilometara dnevno, a nisu dokumentovane.

⁶ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

PREPORUKA 3

Institut je dužan osigurati urednost evidencija o upotrebi službenih vozila i s tim u vezi dokumentovati razloge evidentiranja značajne dnevne loko vožnje.

7. BUDŽET INSTITUTA ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu⁷, Institutu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 1.513.000 KM (tekući izdaci 1.489.000 KM i kapitalni izdaci 24.000 KM). Budžetom je odobreno 40 zaposlenih, a na 31.12.2022. godine Institut je imao 38 zaposlenih. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Institutu bio je 38.

Institut je svoje aktivnosti do usvajanja budžeta za 2022. godinu finansirao na osnovu odluka o privremenom finansiranju za prva dva tromjesečja.

Tokom godine izvršeno je usklađivanje budžeta koje se odnosi na odobrena sredstva iz tekuće rezerve u ukupnom iznosu od 18.000 KM, za isplatu jednokratne pomoći u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH⁸.

Dakle, ukupno raspoloživi budžet za 2022. godinu je iznosio 1.531.000 KM, a realizovan je u iznosu od 1.455.582 KM.

Institut je izvršio dva prestrukturisanja rashoda budžeta u ukupnom iznosu od 38.000 KM, koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH.

8. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Institut je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2022. godinu i dostavio ga nadležnim organima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz finansijske izvještaje konstatovano je da su iste sačinjene u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju.

8.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 1.455.582 KM, što je za 75.418 KM manje u odnosu na rashode odobrene budžetom za 2022. godinu.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 42/22

⁸ Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće rezerve za isplatu jednokratne novčane pomoći zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 4/23)

Vrijednosno značajni rashodi iz budžeta odnose se na: bruto plaće (1.071.683 KM), naknade troškova zaposlenih (174.912 KM), putne troškove (28.932 KM), ugovorene i druge posebne usluge (45.175 KM) i kapitalne izdatke (53.374 KM)

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u periodu od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 174.301 KM, što je za 75.699 KM manje u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od prodaje standarda (106.390 KM), prihode od Ex-komisije (62.382 KM) i prihode od administrativnih taksi (5.529 KM).

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

8.3. Bilans stanja

U bilansu stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 110.092 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 319.360 KM.

Značajne stavke bilansa stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (104.125 KM), obaveze prema dobavljačima (25.329 KM), obaveze prema zaposlenima (137.563 KM) i kratkoročna razgraničenja (52.344 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

9. ZAPOSŁJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŹOVANIH) OSOBA

U okviru ove tačke navodimo utvrđene nepravilnosti i nedostatke u procesu zapošljavanja i statusa zaposlenih (angažovanih osoba).

9.1. Ugovori o djelu

Izdaci po osnovu ugovoru o djelu u 2022. godini realizovani su u neto iznosu od 3.500 KM i manji su odnosu na prethodnu godinu za 14.900 KM. Po ugovoru o djelu angažovana je jednokratno jedna osoba za poslove otklanjanja nedostataka u arhivskom poslovanju u iznosu od 500 KM i jedna osoba jednokratno za analizu IT infrastrukture u iznosu od 3.000 KM.

Bruto izdaci za autorske honorare u 2022. godini iznosili su 15.155 KM i isti su veći u odnosu na prethodnu godinu za 4.444 KM. Po osnovu ugovora o autorskom djelu je angažovano 11 osoba. Četiri osobe su angažovane po potrebi za poslove ekspertskog ocjenjivanja

usklađenosti u oblasti protiveksplozivne zaštite i stručne analize izvještaja i prijedloga prema obrađenim i pristiglim zahtjevima – Ex-komisija u ukupnom iznosu od 5.789 KM, dok je sedam osoba angažovano po potrebi za poslove lektorisanja i prevođenja teksta u ukupnom iznosu od 9.366 KM. Poslovi lektorisanja i prevođenja odgovaraju opisu poslova saradnika za lektorisanje i prevođenje koji su stalno zaposleni u Institutu.

Prema članu 600. Zakona o obligacionim odnosima ugovor o djelu se potpisuje sa fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematizovanih radnih mjesta. Smatramo da je praksa angažovanja osoba po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova nezakonita, netransparentna i neprihvatljiva za javni sektor.

PREPORUKA 4

Preporučujemo Institutu da shodno zakonskim propisima koji regulišu područje obligacionih odnosa ugovore o djelu i autorskom djelu zaključuje u iznimnim i opravdanim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno i koji nisu sistematizovani.

10. JAVNE NABAVKE

Institut je donio Plan javnih nabavki za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama⁹.

Prema prezentovanim podacima¹⁰, Institut je u 2022. godini proveo tri konkurentna postupka javnih nabavki u vrijednosti od 53.003 KM. Institut je putem direktnog sporazuma izvršio nabavke u vrijednosti od 64.024 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 117.027 KM (71.409 KM iz tekućih izdataka i 45.618 KM iz kapitalnih izdataka).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki (i realizacije ugovora/okvirnih sporazuma) utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

10.1. Nabavka usluga održavanja softvera

Za usluge održavanja tri softvera koji su u vlasništvu Instituta provedena su tri postupka nabavke putem direktnog sporazuma i zaključeni ugovori za:

- usluge održavanja softvera “e-protokola” u vrijednosti do 4.000 KM,
- usluge održavanja Informacionog sistema za upravljanje standardima i informacijama (SMIS) u vrijednosti do 5.000 KM i
- usluge održavanja Informacione i notifikacione tačke (ENP) u vrijednosti do 4.000 KM.

⁹ Službeni glasnik BiH, broj 39/14 i 59/22

¹⁰ Podaci iz tabelarnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

Sva tri ugovora su zaključena na period od godinu dana, a usluge se vrše sukcesivno u skladu sa potrebama Instituta. Zbirna vrijednost zaključenih ugovora za sva tri direktna sporazuma iznosi 13.000 KM. Pravilnikom o postupku direktnog sporazuma¹¹ definisano je da se postupak direktnog sporazuma može provesti kada je procijenjena vrijednost istovrsnih roba, usluga ili radova na godišnjem nivou jednaka ili manja od 6.000,00 KM. S obzirom na to da predmet nabavke ima istu ili sličnu namjenu, pri čemu isti ponuđači u odnosu na prirodu djelatnosti kojom se bave mogu da je ispune, a procijenjena vrijednost prelazi vrijednosni razred direktnog sporazuma, Institut je bio u obavezi da provede konkurentski postupak. Navedeno dokazuje i činjenica da su sva tri ugovora zaključena sa istim dobavljačem.

PREPORUKA 5

Prilikom izbora postupka javne nabavke Institut je obavezan da vodi računa o ispunjenosti uslova propisanih Zakonom o javnim nabavkama za svaki postupak nabavke.

¹¹ Službeni glasnik BiH, broj 90/14

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Institut u ostavljenom roku nije dostavio komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Institutu za 2022. godinu obavili su: Enes Alić - viši revizor za finansijsku reviziju (vođa tima), Aida Selimović – samostalni revizor za finansijsku reviziju (članica tima) i Željko Ćavar – samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima).

Kontrolu kvaliteta Nacrta izvještaja proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Enes Alić, v.r.

**Rukovodilac Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

Broj: 02-16-1-921/23

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2022. godinu

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	1.489.000	-13.000	1.476.000	1.402.208	95
Bruto plaće i naknade	1.139.000	-35.000	1.104.000	1.071.683	97
Naknade troškova zaposlenih	156.000	22.000	178.000	174.912	98
Putni troškovi	31.000	0	31.000	28.932	93
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	23.000	0	23.000	17.950	78
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabavka materijala	28.000	0	28.000	18.939	68
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	8.000	3.000	11.000	9.763	89
Unajmljivanje imovine i opreme	12.000	-3.000	9.000	4.115	46
Izdaci za tekuće održavanje	30.000	0	30.000	28.252	94
Izdaci za osiguranje	4.000	0	4.000	2.487	62
Ugovorene i druge posebne usluge	58.000	0	58.000	45.175	78
2. Kapitalni izdaci	24.000	31.000	55.000	53.374	97
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	24.000	31.000	55.000	53.374	97
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	1.513.000	18.000	1.531.000	1.455.582	95
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno budžet (4+5+6+7)	1.513.000	18.000	1.531.000	1.455.582	95

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Direktor:
Aleksandar Cincar

Bilans stanja na 31.12.2022. godine

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2022.	31.12.2021.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	5.967	1.615	369
Novčana sredstva	0	0	100
Kratkoročna potraživanja	5.967	1.615	369
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	104.125	132.097	79
Stalna sredstva	1.079.779	1.072.782	101
Ispravka vrijednosti	975.654	940.685	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	104.125	132.097	79
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	110.092	133.713	82
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	215.235	105.666	204
Kratkoročne tekuće obaveze	25.329	10.806	234
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	137.563	93.245	148
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	52.344	1.615	3.241
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	104.125	132.097	79
Izvori sredstava	104.125	132.097	79
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	319.360	237.764	134

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Direktor:
Aleksandar Cincar

Pregled prihoda i primitaka u 2022. godini

Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	250.000	0	250.000	174.301	70
Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	250.000	0	250.000	174.301	70
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od stranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	250.000	0	250.000	174.301	70

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Direktor:
Aleksandar Cincar

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo Instituta za standardizaciju BiH (u daljem tekstu: Institut) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2022. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Instituta.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 11.05.2023. godine

Direktor

Aleksandar Cincar